

RP 14/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås de ändringar i 16 och 40 kap. strafflagen som föranleds av att Finland ansluter sig till Schengenavtalen om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna samt med dem sammanhängande avtal. Enligt Schengenkonventionen skall de tjänstemän som i enlighet med avtalen utför gränsöverskridande övervakning och förföljande få samma straffrättsliga skydd och ansvar som finska tjänstemän i motsvarande uppgifter.

I propositionen föreslås att de tjänstemän som avses i Schengenkonventionen skall

jämställas med finska tjänstemän i fråga om våldsamt motstånd mot tjänsteman enligt strafflagen. Bestämmelserna om tagande av muta i strafflagen skall utsträckas att gälla också tjänstemännen i fråga. Förslagen förutsätter också ändringar i bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde. Samtidigt föreslås att lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998, som har samma innehåll, upphävs som onödig. Lagen föreslås träda i kraft den 25 mars 2001, när Schengenavtalen börjar tillämpas i Finland.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

De föreslagna ändringarna av strafflagen motsvarar i sak lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998. Genom den lagen ändrades 16 kap. 1 § 2 mom. och 13 § 1 mom. och 40 kap. 9 § 3 mom. samt fogades till 16 kap. 20 § ett nytt 2 mom. Ändringarna motsvarade huvudsakligen kraven enligt Schengenkonventionen. De har inte publicerats i författningssamlingen. Lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998 anslöt sig till de av riksdagen tidigare godkända och av republikens president samma dag ratificerade dokumenten om anslutning till Schengenavtalen (RP 20/1998 rd; EU 62/1998 rd). De ändringar i strafflagen som dessa dokument krävde skulle införas genom förordning.

Schengenavtalen skall börja tillämpas från den 25 mars 2001. Den ovan nämnda lagen om ändring av strafflagen från 1998 kan dock inte längre träda i kraft som sådan, eftersom de bestämmelser som föreslogs bli ändrade har ändrats.

De ändringar i strafflagen som krävs för Schengenavtalen har i större omfattning beaktats också i den reform av bestämmelserna om tjänstebrott som är under arbete. En proposition om saken kommer under våren att avlätas till riksdagen. Ändringarna av bestämmelserna om tjänstebrott hinner dock inte träda i kraft innan Schengenavtalen skall börja tillämpas.

Därför föreslås att i strafflagen görs de viktigaste ändringar som krävs för Schengenavtalen, huvudsakligen i den form de hade i lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998. Någon ändring av 16 kap. 13 § om givande av muta behövs dock inte, eftersom paragrafen i fråga redan i sin nuvarande form kan tillämpas på de nämnda tjänstemän som avses i Schengenavtalet. Dessutom föreslås det uttryck som används i definitionen av tjänstemän enligt Schengenavtalet i 16 kap. 20 § bli ändrat, eftersom uttrycket inte är exakt sedan Schengenbestämmelserna integrerats. Noga räknat kan man inte längre tala om stater som anslutit sig till Schengenkonventionen. Uttrycket täcker inte heller de stater som senare ansluter sig till Schengenavtalen

enligt unionens bestämmelser. Vad som i förslaget till 40 kap. 9 § 3 mom. förstås med tjänsteman som avses i Schengenkonventionen finns närmare definierat i det nya 4 mom. som föreslås bli fogat till 16 kap. 20 §. Till övriga delar hänvisas till motiveringen till lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998 (RP 20/1998 rd och UtUB 7/1998 rd).

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid justitieministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 25 mars 2001. Samtidigt förslås att lagen om ändring av strafflagen av den 10 juli 1998 upphävs som onödig.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 16 kap. 1 § 2 mom. och 40 kap. 9 § 3 mom.,
sådana de lyder, 16 kap. 1 § 2 mom. i lag 563/1998 och 40 kap. 9 § 3 mom. i lag 815/1998, och
fogas till 16 kap. 20 §, sådan den lyder i nämnda lag 815/1998, ett nytt 4 mom. som följer:

16 kap.

Om brott mot myndigheter

1 §

Våldsamt motstånd mot tjänsteman

gäran eller med hans samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt.

20 §

Definitioner

För våldsamt motstånd mot tjänsteman skall också den dömas som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot en tjänstgörande krigsman, mot en sådan främmande stats tjänsteman som avses i Schengenkonventionen eller mot den som på en tjänstemans be-

Med en tjänsteman som avses i Schengenkonventionen avses en sådan tjänsteman i en stat som tillämpar Schengenregelverket, som på Finlands territorium utför övervakning eller förföljande enligt artikel 40 och 41 i Schengenkonventionen.

40 kap.

Om tjänstebrott och brott som begås av offentligt anställda arbetstagare

9 §

Tillämpningsstadgande

Bestämmelserna i 1—4 § i detta kapitel

tillämpas också när gärningsmannen är en i 16 kap. 20 § avsedd anställd hos Europeiska gemenskaperna, tjänsteman i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller tjänsteman i en främmande stat som avses i Schengenkonventionen.

Denna lag träder i kraft den 200
. Genom denna lag upphävs lagen den 10 juli
1998 om ändring av strafflagen.

Helsingfors den 23 februari 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 16 kap. 1 § 2 mom. och 40 kap. 9 § 3 mom.,
sådana de lyder, 16 kap. 1 § 2 mom. i lag 563/1998 och 40 kap. 9 § 3 mom. i lag 815/1998,
och
fogas till 16 kap. 20 §, sådan den lyder i nämnda lag 815/1998, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

Om brott mot myndigheter

1 §

Våldsamt motstånd mot tjänsteman

För våldsamt motstånd mot tjänsteman skall också den dömas som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot en tjänstgörande krigsman eller mot den som på en tjänstemans begäran eller med hans samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt.

För våldsamt motstånd mot tjänsteman skall också den dömas som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot en tjänstgörande krigsman, *mot en sådan främmande stats tjänsteman som avses i Schengenkonventionen* eller mot den som på en tjänstemans begäran eller med hans samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt.

20 §

Definitioner

Med en tjänsteman som avses i Schengenkonventionen avses en sådan tjänsteman i en stat som tillämpar Schengenregelverket, som på Finlands territorium utför övervak-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ning eller förföljande enligt artikel 40 och 41 i Schengenkonventionen.

40 kap.

Om tjänstebrott och brott som begås av offentligt anställda arbetstagare

9 §

Tillämpningsstadgande

Bestämmelserna i 1—4 § i detta kapitel tillämpas också när gärningsmannen är en i 16 kap. 20 § avsedd anställd hos Europeiska gemenskaperna, tjänsteman i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller tjänsteman i en främmande stat som avses i Schengenkonventionen.

Denna lag träder i kraft den 200 . Genom denna lag upphävs lagen den 10 juli 1998 om ändring av strafflagen.

Lag

om ändring av strafflagen

Given den 10 juli 1998 (RSv 20/1998 rd)

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 16 kap. 1 § 2 mom. och 13 § 1 mom. samt 40 kap. 9 § 3 mom.,
sådana de lyder i lag / , samt
fogas till 16 kap 20 §, sådan den lyder i nämnda lag / , ett nytt 2 mom. som följer:

16 kap.

Om brott mot myndigheter

1 §

Våldsamt motstånd mot tjänsteman

(Som i förslaget)

För våldsamt motstånd mot tjänsteman skall också den dömas som förfar på det sätt som nämns i 1 mom. mot en tjänstgörande krigsman, en främmande stats tjänsteman som avses i Schengenkonventionen eller mot den som på en tjänstemans begäran eller med hans samtycke bistår tjänstemannen i en tjänsteåtgärd som innefattar utövning av offentlig makt.

13 §

Givande av muta

Den som till en tjänsteman eller offentligt anställd arbetstagare eller till en krigsman, till en anställd i Europeiska gemenskaperna eller till en främmande stats tjänsteman som avses i Schengenkonventionen utlovar, erbjuder eller ger en gåva eller annan förmån som är avsedd för honom själv eller någon annan och som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans verksamhet i anställningsförhållandet, skall för givande av muta dömas till böter eller fängelse i högst två år.

(Ej i förslaget, eftersom den gällande paragrafen kan tillämpas på "...till en utländsk tjänsteman.")

20 §

Definition

————— (jfr. förslagets 4 mom.)

Med en främmande stats tjänsteman enligt Schengenkonventionen avses en tjänsteman hos en avtalsslutande part i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet om grad vis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna samt Islands och Norges tjänstemän som på finskt territorium utför övervakning och förföljande som avses i artiklarna 40 och 41 i Schengenkonventionen.

40 kap.

Om tjänstebrott och brott som begås av offentligt anställda arbetstagare

9 §

Tillämpningsbestämmelse

————— (jfr. förslaget)

Vad som bestäms i 1-4 § i detta kapitel tillämpas också när gärningsmannen är en anställd i Europeiska gemenskaperna eller en i 2 mom. i Schengenkonventionen avsedd främmande stats tjänsteman enligt 16 kap. 20 § 1 mom.

—————
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.
—————